A.P.C.E.
SIG.: 1.26/924

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

La sessió ha començat amb un acte d'emoció republicana. La Cambra ha dedicat un record fervorós a Galàn i García Hernández en el quart aniversari del seu fusellament. L'han iniciat [illegible] i els diputats republicans, i a l'homenatge s'he sumat, [illegible] representants [illegible] a Ceda. [illegible] per boca del senyor Salmón, s'ha sumat a l'homenatge als dos militars sublevats per la llibertat i la República. La Ceda ha pagat aquest tribut a la seva participació en el Govern de la República.

Després d'evocar amb emoció la revolució del 1930, s'ha tractat de la repercussió del moviment revolucionari d'octubre del 1934. L'ex-ministre senyor Antoni Lara ha demanat al Govern que aixèqui l'estat de guerra en aquelles províncies on no compleix ja cap funció eficaç; i després de tractar diversos assumptes d'escàs interès, com sol acórrer en les sessions de fi de setmana parlamentària, s'ha posat a discussió el dictamen sobre el règim transitori de Catalunya.

Un a un han estat aprovats els articles del projecte del Govern amb les esmenes presentades per Guerra del Río i Gil Robles. El primer article per 130 vots contra 45. S'han absentat després alguns diputats i en la segona votació només hi ha pres part un centenar de diputats. Els restants articles han estat aprovats sense votació, amb indiferència, per una assemblea distreta i quasi buida.

El senyor Recasens i Sitges ha insistit en els raonaments jurídics exposats en sessions anteriors per a demostrar la illegalitat del projecte. Les seves paraules no han tingut resposta. Era ja inútil raonar i invocar règles de dret i demanar respecte a la llei: l'Estatut ja estava condemnat per decisió del bloc cedista-agrari-radical.

Només mancava escoltar alguns contes baturros de Royo Villanova, que avui s'ha esbravat a gust seu. Ha fet riure els diputats i se n'ha tornat a casa, feliç i content. En realitat, la veritable victòria és de Royo Villanova i no dels qui creuen haver-la obtingut. En la seva fúria anticatalana ha tingut Royo Villanova el reforç d'altres diputats: el professor Saiz Rodrigues, que alguna vegada s'havia presentat com a amic de Catalunya, i el senyor Romero Rodrigales, agrari aragonès, catòlic, que ha protestat perquè degut a la divisió de les províncies eclesiàstiques, capellans catalans van a exercir el seu ministeri a alguns pobles limítrofs d'Osca. Jo no vull catalanistes ni amb aigua beneita —exclamava En Royo Villanova en sentir-ho —. D'aquesta manera, aquests catòlics atacaven els capellans catalans, pel fet d'ésser catalans.

Tots els llocs comuns contra Catalunya han tingut avui estat parlamentari. Adhuc el senyor Abilio Calderón, novell tribú anticatalà, ha pronunciat diversos discursos. El senyor Calderón és diputat perpetu per Palència, porta sempre barret fort i coll d'aletes, prenda que no abandona mai ni en els dies més calorosos de l'estiu; és solemne, greu i funeral. Amb aquests mèrits va arribar a ésser ministre de la monarquia. En les Corts monàrquiques era persona admirada per la seva serietat. En aquestes Corts torna a fruir de gran consideració. No s'oposa el senyor Abilio a què els catalans tinguin autonomia, però afegeix: que la paguin amb el seu diner, no amb el nostre. En el fons potser creu amb sinceritat que són els seus electors palentins els qui pugnen els serveis públics de Catalunya i que els vint mil habitants de Palència suen i treballen per a costejar el progrés i la grandesa de Barcelona.

Les etzagaiades oratòries de Royo Villanova i Abilio Calderón han servit de resposta a l'Estatut de Catalunya en complir-se el quart aniversari de l'afusellament dels herois que van donar llur vida per la República.